

A MAGYAR IMPORT ALAKULÁSA AZ UTÓBBI ÉVTIZED SORÁN
INTRODUCING THE BACKGROUND OF HUNGARIAN IMPORT IN THE HIGHLIGHT
OF THE LAST DECADE

Pócsik Orsolya

PhD hallgató

Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Enyedi György Regionális
Tudományok Doktori Iskola

E-mail: pocsik.orsolya@phd.uni-szie.hu

Összefoglalás

Magyarország nyitott gazdaság, ezért jelentős importra és exportra van szüksége. A magyar külkereskedelem jellemzően jól lehatárolható, amelyet meghatároz az EU- tagállamokkal és a V4-es országokkal való kapcsolat.

Tanulmányomban adatelemzéssel és külkereskedelmi forgalmi adatok vizsgálatával igyekeztem az utóbbi évek tendenciáit feltárni, és azokból és következtetéseket levonni. E tanulmány keretében arra vállalkoztam, hogy reális érthető képet vázoljak fel az elmúlt évtized gazdaságpolitikájáról, a mai külgazdasági-külkereskedelmi vonatkozású kihívásairól, illetve a magyar importtevékenység helyzetéről.

Abstract

Hungary is an open economy, that the country has need significant import and export. The Hungarian foreign trade is typically half-peripheral, it is defined by the relationship with EU Member States and V4 countries.

In my study, I have tried to reveal tendencies of the recent years and I would like to draw conclusions and from the conclusions are examined by information and foreign trade data. In my paper, the author has undertaken to realistic spectacle of the economic policy at the past decade, the challenges of foreign trade and foreign affairs nowadays, and to the situation of Hungarian import activities.

Kulcsszavak: *Külkereskedelem, Import, Függőség, Rendszerváltás, Térszerkezet*

JEL besorolás: *R11*

LCC: *S560*

Bevezetés

Tendenciák a világ importban

Tanulmányom bevezetőjében nem térnek ki a világ külkereskedelmének felvázolására, sokkal inkább annak egyik nagyon fontos szegmensével, a behozatallal foglalkoznék.

A 2017-es adatokat elemezve a világ országainak több mint fele (97 a 187-ből) nagymértékű behozatalra kényszerül üzem- vagy fűtőanyagból, amellet, hogy ez az importcikk érintett a nemzetek fő behozatali termékében. A világ második legfontosabb import terméke a járművek és járműalkatrészek, amely 54 országot érint, Magyarország is ebbe a csoportba tartozik, a legfontosabb behozatali termék az autóalkatrész. Ebben a csoportban kuriózum, hogy a jármű nem mindig gépkocsit jelent, Írországból és Szudánban a repülőgépek és helikopterek a legfontosabb importcikk. Világviszonylatban vannak „elég érdekes” termékek is, amelyek

szerepelnek az összeállításban, például a Közép-afrikai Köztársaság importjainak 10,3 százalékát a fegyverek teszik ki. Izrael fő importterméke a gyémánt, míg a svájci import jelentős része (27,7 százalék) arany. (Portfolio, 2017)

Káposzta rámutat arra, hogy a telephelyválasztások, - amelyek összefüggenek a kivitellel és a behozattal is - komplex döntést igényelnek, mindig különböző tényezők és szempontok kombinációt vesznek hozzá alapul a döntéshozók. Telephelyet (országot, régiót, települést) választhatnak az érdekeltek termelési tényezők szerint: föld, munka, tőke, menedzsment, technológia, információ, humán erőforrás. (Káposzta, 2011)

Így eshetett a választás a magyar nemzetgazdaság szereplőinek azon külföldi cégekre, akik(ke)l kereskedelmi szerződéseket kötöttek. A vizsgálat további tárgya a magyar külkereskedelmi- és import helyzete.

1. ábra: A Világ import térképe

Jelmagyarázat: (narancssárga): üzem- és fűtőanyag, (zöld): Élelmiszer és élelmiszer jellegű termékek, (szürke): jármű, szállítmányozás, (rózsaszín): elektronika, (sötétbarna): fém, ásvány, és egyéb természeti anyagok, (lila): textil, piros: gyógyszerek, orvosi eszközök, (világos barna): nincs adat

Forrás: Vouchercloud, 2017

A magyar külkereskedelem jellemzői

Magyarország olyan nyitott gazdaság, amely elsősorban a szomszédos országokkal és EU-s partnerországokkal kereskedik, velük stabil tartós külkapcsolataink vannak (ide exportálunk, és innen importálunk a legtöbbet). Keretein belül megvalósul a négy szabadság elve is: szabadon áramlik a tőke, a termékek és a szolgáltatások, valamint biztosított a munkaerő szabad mozgása. A Magyarországra érkező működő tőke nagyrésze is EU- tagállamokból érkezik. A

teljes külkereskedelmi forgalom (az export és az import együtt) meghaladja a GDP 130 százalékát. (Neszmélyi- Pócsik, 2018)

Az ország külkereskedelme az utóbbi hat-hét év során évről- évre növekvő forgalmat és pozitív egyenleget mutat. Az EU-fókusz mellett említést érdemel két régi-új irány a volt szovjet térség, illetve az Európán kívüli fejlett, illetve fejlődő gazdaságok (Ázsia, Afrika és Latin-Amerika országai), az említett gazdaságok iránti fokozott külkereskedelmi és befektetői aktivitást célozta a 2012-ben, majd 2014-ben meghirdetett Keleti, illetve Déli Nyitás stratégiája. Ázsiai vonatkozásban elmondható, hogy külgazdasági kapcsolataink egyes országokkal már az 1950-es, illetve 60-as években megindultak: Indonézia, India, Japán, valamint az ázsiai szocialista országok - Kína, Vietnám, Észak-Korea, míg a térség más gazdaságaival, pl. Dél-Korea, Tajvan, csak az 1980-as évek végén, gyakorlatilag a rendszerváltással egyidőben (Neszmélyi, 1996). A Keleti és Déli Nyitás stratégiája, bár eltérő mértékben, de számos kétoldalú viszonylatban a kapcsolatok számottevő növekedését eredményezte. Például, Tajvan esetében a magyar export jellemző termékcsoportja közül az állati termékek kivitele erőteljesen megnövekedett, 2015-ről 2016-ra 21,5 millió USD-ről 37,5 millió USD-ra, és elmondható, hogy állati termékek vonatkozásában Tajvan - Japán és a KNK után – Magyarország harmadik legnagyobb piacává vált Ázsiában (Neszmélyi, 2017).

A lenti (1. táblázat) a magyar külkereskedelem alakulását, annak országcsoportok szerinti felosztását mutatja be.

1. táblázat: A külkereskedelem alakulása ország csoportok szerint, 2017

Ország	Kivitel				Behozatal			
	érték, milliárd forint	megoszlás, %	érték	volumen	érték, milliárd forint	megoszlás, %	érték	volumen
			-	-			-	-
			index, 2016=100,0% ^{a)}				index, 2016=100,0% ^{a)}	
Európai Unió (EU-28)	24 722	79,5	107,4	105,9	21 911	76,6	108,2	106,7
EU-15	17 638	56,7	106,7	105,9	15 748	55,1	107,4	106,5
Új EU-tagállamok^{b)}	7084	22,8	109,0	105,7	6 163	21,5	110,1	107,0
EU-n kívüli országok	6 381	20,5	107,4	105,7	6 691	23,4	117,9	113,7
EU-n kívüli európai országok	2 766	8,9	113,9	..	2357	8,2	131,8	..
Ázsiai országok	1 814	5,8	107,7	..	3482	12,2	111,4	..
Amerikai országok	1 412	4,5	100,5	..	755	2,6	105,5	..
Afrikai országok	255	0,8	91,1	..	78	0,3	223,1	..
Ausztrália és óceániai országok	134	0,4	93,4	..	19	0,1	108,1	..
Összesen	31 103	100,0	107,4	105,8	28 602	100	110,3	108,2

a) Forint adatokba számolva

b) 2004-ben és azóta csatlakozott országok

Forrás: Külkereskedelem KSH, 2017

A kivitel és behozatal alakulását a lenti ábra szemlélteti a 2008-as világválságtól 2017-ig.

2009-ben érte el a mélypontját, melynek előzményei is érdekesek voltak. 2008-ban a globális pénzügyi válságban a nemzetközi pénzáramlások hirtelen beszűkültek. Mindez jelentősen érintette Magyarországot, amely nagy külföldi adósságállománnyal lépett be a kritikus évbe, s az ország bruttó adóssága jóval meghaladta a GDP száz százalékát. (Bod, 2014, idézi Koroknait, 2008) A bankok nagy külföldi hitelfelvétele részben a lakossági hitelezés gyors bővülését finanszírozta, miközben a kormány és az önkormányzatok hiteligénye is nagy volt. Az adósság „kinövéséhez” dinamika kellett volna, ami tovább indukálta külföldi befektetőktől való függést. Az események: 2008-ban a válság idején új fordulatot vettek, a külső adóssághoz képest a devizatartalékok elégtelenek. Ebben az évben a magyar bankrendszer stabilitásával kapcsolatban is kételyek merültek fel. Apró ciklikus gazdaságpolitika kétszer okoz kárt: először, amikor gondatlanságból hitelekkel tönkreteszik a gazdaságot, majd másodsorra, azután a gazdaságban az adósságsökkentési kényszer miatti megszorítások következnek. Két évtizeddel később a magyar társadalomnak szerencsétlen hitel örökség következményeivel kellett küszködnie, amint a külső körülmények hirtelen válságával is. (Bod, 2014)

A külső körülmények romlása és a hazai szigorú gazdaságpolitikai kurzus hatására gyorsan romlott az üzleti konjunktúra, visszaesett a rendelésállomány, készletet csökkentettek a cégek. Az árfolyam- és kamatkockázat megugrása is a gazdaságot fékező hatással járt. Az ipar és az építőipar már a pénzügyi anomáliák előtt sem volt húzóágazat, és mindezt tovább rontotta az általános kormányzati összezavarodás és pánik. (Bod, 2009)

A helyzet 2010-ben új gazdaságpolitikával új lendületet vett. Ezt követően a kereskedelmi politikánk növekvő szakaszba lépett.

A hazai importforgalom nagysága 2012 óta folyamatosan emelkedik (Isd. 2. ábra), 2016-hoz képest 10%-kal bővült. 2017-ben valamennyi árucsoport behozatalát a bővülés jellemezte, a legnagyobb értékváltozás – több mint harmadával – az energiahordozók esetében mutatkozott, ami volumenben 11%-os növekedést jelentett. Az 5 évvel korábbihoz viszonyítva a legnagyobb forgalomnövekedés a feldolgozott termékek (46%), valamint a gépek és szállítóeszközök (42%) forgalmában következett be. (KSH, 2017)

2. ábra: Az import éves alakulása

Forrás: KSH, Portfolio, 2017

2. táblázat: A külkereskedelmi termékforgalom forintban, országcsoportok szerint (2012–2017) [folyó áron, milliárd Ft], Behozatal:

Év	Európai Unió (EU-28)	Európai Unión kívüli országok	Összesen	Ebből:			
				EU-15	új EU-tagok (EU-13)	ázsiai országok	amerikai országok
2012	15 027,9	6 193,2	21 221,0	11 053,7	3 974,2	2 773,0	748,5
2013	15 902,2	6 260,6	22 162,8	11 505,8	4 396,4	2 638,7	820,4
2014	18 179,1	5 947,4	24 126,5	13 143,1	5 036,0	2 736,6	586,1
2015	19 492,6	5 856,1	25 348,6	14 095,5	5 397,1	3 142,0	685,9
2016	20 256,9	5 674,3	25 931,2	14 657,6	5 599,3	3 125,2	715,5
2017	21 960,1	6 673,3	28 633,4	15 810,2	6 149,9	3 481,7	754,0

Forrás: KSH adatok, 2018

A behozatal alakulását az alábbi táblázat (2. táblázat KSH adatok) szemlélteti áruösszefoglaló szerint. Élelmiszerek, italok, dohányru behozatala évről-évre növekszik, ami kevésbé kedvező, hiszen az élelmiszerek jelentős részét elő tudnánk állítani. Nyersanyagok behozatala lassabb növekedést mutat. Energiahordozók importja csökkenőben van a megújuló energiaforrások egyre szélesebb körű használata miatt. A feldolgozott termékek behozatala is növekszik, vagyis sok esetben visszahozzuk a kivitt alapanyagokból a félkész- készterméket. A gépek és szállítóeszközök behozatala jelentősen növekedett, igaz ez gépjárművekre, azok alkatrészeire is.

3. táblázat: A behozatal alakulása áruösszefoglaló szerint:

Áruösszefoglaló	Forgalom, milliárd forint		Forgalom-megoszlása,% 2012	Érték- 2017	Volumen- index, 2016=100,0%	
	2012	2017			2016	2017
Élelmiszerek, italok, dohány	1122	1538	5,3	5,4	109,8	104,8
Nyersanyagok	537	635	2,5	2,2	117,7	108,6
Energiahordozók	2760	2223	13,0	7,8	134,5	111,3
Feldolgozotttermékek	7096	10393	33,4	36,3	110,2	108,0
Gépekészállítóeszközök	9706	13813	45,7	48,3	107,0	108,0
Összesen	21221	28602	100,0	100,0	110,3	108,2

Forrás: KSH adatok, 2017

A behozatali árszínvonalban bekövetkezett jelentősebb változásokat áruösszefoglaló szerint vizsgálva megállapítható, hogy (lásd. 3. táblázat KSH adatok) 2017-ben az élelmiszerek, italok, dohány behozatala 9,8%-kal nőtt. Az áruösszefoglalóon belül a legnagyobb részarányú termék, a hús és húskészítmény behozatala 24%-kal emelkedett. Ezt követték a zöldségfélék és gyümölcsök, amelyek az áruösszefoglaló importjának hetedét tették ki. Ezen belül a legnagyobb mértékben, 21%-kal a banánbehozatal nőtt. A kávé, tea, kakaó, fűszer behozatala 9,8%-kal nőtt. Ezen belül kiemelkedő a tejtermékek és a tojás ára, amely 15%-kal növekedett. A nyersanyagok átlagára 8,4%-kal lett nagyobb az egy évvel korábbinál, amelynek emelkedését az EU-n kívüli termékimport magas ára eredményezte. (KSH, 2017)

Tovább értelmezve az adatokat tapasztaljuk, hogy 2017-ben a gépek és szállítóeszközök áruösszefoglaló behozatala 8,3%-kal bővült az előző évihez viszonyítva. Az importgyarapodás kulcsa a járműgyártás, azon belül a villamos gépek és készülékek, valamint a közúti járművek kereskedelme volt. A növekedés leginkább az integrált áramkörök, az elektromosan szigetelt huzal és vezeték, valamint az áramkör kapcsolására és védelmére szolgáló készülékek növekvő

kereskedelmével magyarázható. Az árufőcsoporton belül a közúti járművek behozatalának növekedési üteme pedig 8,6% volt. A gépjárművek, valamint az alkatrészek jelentős része nem meglepő módon Németországból érkezett. 2017-ben. Ötödével növekedett a beszerzett személygépkocsik értéke. Közel hetedével bővült az áruszállító gépjárművek importja is. Az import alakulását a termékcsoporthoz tartozó forgalmának 43%-át kitevő belsőégésű motorok alkatrészeinek külkereskedelme határozta meg. (KSH, 2017)

A híradástechnikai és hangrögzítő készülékek behozatala 6,5%-kal növekedett. Az árucsoport importjának több mint negyedét a rádióhullám elvén működő készülékek alkatrészeinek behozatala adta, amely értéke 2017-ben 29%-kal nőtt. Az import több mint egyharmadát adó feldolgozott termékek 10%-kal szárnyalták túl az előző évi szintet. Az árufőcsoporton belül a gyógyszerek és gyógyszerészeti termékek importja 8%-kal nőtt. A legjelentősebb import partner közül Németország és Franciaország irányából emelkedett a behozatal. Az egyéb fémtermékek behozatala 8,3%-kal növekedett. Legdinamikusabb növekedést a vasból és acélból készült fémáru és az összetett szerkezeti elemek forgalma érte el. A különféle feldolgozott termékek importja 2017-ben 13%-kal nőtt. Az adattároló eszközök (memóriakártyák), a műanyag termékek, valamint a műanyag csomagoló- és záró eszközök forgalma növekedett. Az árufőcsoporton belül a nyers-, szintetikus és regenerált gumi forgalma több mint harmadával növekedett. Mintegy 80%-os forgalomemelkedés ment végbe a fémtartalmú érc és fémhulladékok esetében. Az energiahordozók árszintje 2016-hoz viszonyítva 21%-kal nőtt: a szén, koks és brikett ára közel 29, a kőolaj és kőolajtermékeké több mint 20%-kal növekedett. A kőolaj és kőolajtermékek beszerzésére a 2016. évinél 27%-kal többet fordítottak. Az energiahordozók behozatalának a közel felét ez az árucsoport tette ki. Oroszország hazánk legnagyobb kőolaj-beszállítója maradt. Kiemelkedő Kazahsztánból érkezett kőolaj aránya, ami 6,5-szer több mint előző évben. Szlovákiából, Ausztriából és Irakból vásároltunk még kőolajat. Az Ukrajnából érkező gáz értéke 2017-ben az előző évi 2,5-szeresére nőtt. A villamos energia behozatala 2017-ben 35%-kal emelkedett. A 2016. évihez képest a fa és parafa behozatala viszont 5,2%-kal bővült. (KSH, 2017)

A fent leírtakhoz hasonló ágazati kimutatást szemlélteti a lenti táblázatban EU- 28 országok (lásd. 4. táblázat KSH adatok), ahol megfigyelhető, hogy a nagy (multi)nacionális vállalatok termékforgalma jelentős.

4. táblázat: Külkereskedelmi termékforgalom ágazatok és vállalati méret szerint (2017)
[millió forint]

Ágazat, alágazat, vállalati méret	0–1 fős	2–9 fős	10–49 fős	50–249 fős	249 fő felett	Nem ismert	Összesen
	Forgalmazók						
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	10 794	17 762	32 404	23 060	6 450	360	90 830
Feldolgozóipar, ebből:	23 481	206 928	607 656	2 029 819	12 021 820	249 632	15 139 336
Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	2 328	9 467	59 576	195 275	412 694	50	679 390
Textília, ruházat, bőr és bőrtérmék gyártása	1 351	8 253	30 304	118 192	151 998	305	310 403
Fafeldolgozás, papírtérmék gyártása, nyomdai tevékenység	4 332	17 710	38 229	140 878	141 170	11	342 330
Kokszgyártás, kőolajfeldolgozás	–	–	72 970	8 080	815 105	–	896 155

Vegyianyag, termék gyártása	793	8 833	35 884	151 674	307 148	2	504 334
Gyógyszergyártás	11	186	969	15 779	322 549	–	339 494
Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása	1 634	11 988	68 166	290 141	674 511	37	1 046 477
Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása	3 812	18 484	118 392	362 558	404 850	1 505	909 601
Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	557	94 270	31 191	132 796	2 319 604	106	2 578 524
Villamos berendezés gyártása	365	4 825	20 525	176 663	654 856	74 210	931 444
Gép, gépi berendezés gyártása	685	12 933	40 965	116 118	875 034	9 139	1 054 874
Járműgyártás	402	5 434	46 699	249 369	4 710 523	158 596	5 171 023
Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása	7 211	14 545	43 786	72 296	231 778	5 671	375 287
Egyéb ipar	28 957	86 667	52 034	715 108	63 460	4 546	950 772
Gépjármű, motorkerékpár kereskedelme, javítása	48 269	96 960	381 123	551 377	439 426	879 049	2 396 204
Nagykereskedelem (kivéve: jármű, motorkerékpár)	187 639	894 700	1 692 573	1 495 455	502 205	2 594 457	7 367 029
Kiskereskedelem (kivéve: gépjármű, motorkerékpár)	40 524	149 016	153 375	231 237	766 262	21 468	1 361 882
Egyéb és nem ismert ágazatok	129 792	182 461	266 960	126 664	435 165	186 304	1 327 346
Összes forgalmazó	469 456	1 634 494	3 186 125	5 172 720	14 234 788	3 935 816	28 633 399

Forrás: KSH adatok, 2018

Interdependencia – Németország- Magyarország viszonylatába

Közel ezer kilométeres távolság választja el egymástól a két országot és Magyarország erős dependenciában van-e külkereskedelmi partnerével.

Az integrációs elméleti aspektusból a függőség fogalma kapcsolódik az interdependenciához, vagyis a kölcsönös függőség definíciójához. A függés többirányú folyamatként magyarázható, vagyis a szereplők, üzleti és gazdaságpolitikai folyamatok, tárgyak, eszközök, befektetések szimbiózisban vannak. (kereskedő, valutaárfolyam, árfolyamváltozás, gazdaságpolitikai döntések stb.) Ezek a folyamatok egyrészt hasznosak, egyrészt károsak.

A függőségek torzulásokhoz vezetnek az üzleti ökoszisztémában. Káros hatással vannak a versenyképességre, üzleti kommunikációra, kereskedelmi folyamatokra, olykor magára a vállalatokra. A függőségek befolyásolják egy terület, régió nyitottságát is.

A nyitottság mértékét Hirst és Thomson írta le tanulmányában, mely azt jelzi, hogy az adott ország mennyire van kitéve a gazdasági szereplők országhatárokon kívül történő cselekedeteinek, s ennek következtében mennyiben lehet önálló az adott ország gazdasági cselekvése, mekkora az ország gazdasági mozgástere. Így a kivitel/behozatal bruttó hazai termékhez viszonyított aránya megfelelően tükrözi a külkereskedelmi nyitottságot és függőséget, a tőkeáramlás és tőkeállomány GDP-hez viszonyított aránya pedig a tőkével kapcsolatos termelési tényező összekapcsolódási szerepét mutatja meg. Külgazdasági nyitottság másik fontos összetevője a külföldi közvetlen beruházások állományának alakulása a GNP-hez viszonyítva. (Palánkai et al., 2011)

A nyitottság mértéke összefügg a területfejlesztés nagyságával is. Ahol lényeges, hogy az egyes aktorok között konstans formális vagy informális csatornákon közvetített kapcsolatrendszer épüljön ki, s a szereplők együttműködése nyomán komplex térségfejlesztési stratégiák szülessenek. S igaz ez az önkormányzati, igazgatási, területfejlesztési, gazdasági és nonprofit ágazatokra mind a tervezésben, mind a fejlesztési elképzelések megvalósításában, különböző formákban, és intenzitással együttműködnek. (Tóth, 2008)

Térszerkezeti, gazdaságpolitikai összefüggések Magyarország esetében

Jelentős folyamatok játszódtak le a Keleti blokk országaiban a gazdaságpolitikai rendszerváltással és annak hatására létrejött privatizációs folyamatokkal. Ezen gazdaságpolitikai lépéssel átrendeződött az érintett országok külgazdasági földrajzi helyzete, gazdaságuk nyitottabbá, liberálisabbá vált, és kész lett új piacok felé nyitni. Az országok külgazdasági stratégiai lépések és szövetségek megmaradtak a Keleti Blokk országai között, immáron Visegrádi 4-ek néven. Nyugati nyitásnak nevezhető az a folyamat, amely a gazdaságpolitikai rendszerváltás hatására a Keleti Blokk országai az EU tőkeerősebb országai irányába indultak el. Ezzel a lépéssel a közvetlen külföldi működő tőke beruházások mértéke is megnőtt ezen országokba. Magyarország külgazdasági nyitottsága mind a kereskedelem, mind a nemzetközi beruházások tekintetében dependencia áll fenn, mind az EU jó néhány országa és Visegrádi 4-es tagállamokkal való kapcsolatban.

Magyarország egyetlen országgal van nagyon erős függőségi helyzetben, amely teljes külkereskedelmi aránya is jóval meghaladja a 10 százalékos arányt: ez az ország, Németország. Mind az export, mind import tekintetében Magyarország legfontosabb kereskedelmi partnere, s a függőség szempontjából leginkább a német gazdaságtól függ mindkétirányú kereskedelmünk. (Nemzetközi szakirodalomban a 10%-ot meghaladó mértékben hivatkoznak.) (Baranyi, 2013 idézi Palánkait 2011)

Kivitel szempontjából fontos partnereink a szomszédos országok, pl.: Ausztria, Szlovákia, amelyek részesedése állandó. Nem maradhat el Kína és Oroszország hazánkba irányuló kivitele, bár jóval kevesebb az import, mint a vezető partnerünkkel. Németország irányában nem valószínűsíthető változás a függőség kérdésében, és külgazdasági földrajzi megosztását illetően sem. A kereskedelmi súlypontok növelhetők több irányba (lásd. EU-28 országok tekintetében).

Összegzés

Magyarország importja növekedést mutat, amely többek között az EU-s országokból származó terméknek és tőkének köszönhető. Akárcsak külkereskedelmünk, behozatalunk is erősen függő helyzetű Németországtól. Ez a dependencia fontos a gazdasági működésünk szempontjából.

Az új, 2004-ben és utána csatlakozott tagállamok közül a Visegrádi országok és Románia szintén fontos partnerek. Importunk az alábbi ágazatokból tevődik össze: egészségipar, gyógyszeripar, járműipar, élelmiszeripar, mezőgazdaság, kreatív, innovatív iparágak, zöldgazdaság.

Hazánk számára fontos cél a gazdasági stabilitás, a versenyképesség, befektetések ösztönzése. Ennek alapján várható és remélhető, hogy a magyar külkereskedelem export-, illetve import oldala, - a külkereskedelem pozitív szaldóját megőrizve, egyaránt tovább növekszik a jövőben.

Irodalomjegyzék

1. Baranyi M.: Magyarország aszimmetrikus kereskedelmi függősége az integrációs profil szemszögéből, Köz- Gazdaság 2013/1 147- 155 p.
2. Bod P. Á.: Nem szokványos gazdaságpolitikák - évtizedek óta, Budapest: Akadémiai Kiadó, 2014 235 p.
3. Bod, P. Á. (2009): The Financial Landscape – Seen From a Converging Country. In: Hieronymi, Otto–Vautravers, Alexandre (eds): Globalization and the reform of the international banking and monetary system. Palgrave Macmillan., 2009 137-158 p.
4. Import adatok 2017: <https://www.portfolio.hu/gazdasag/oriasit-ugrott-a-magyar-import-es-export.249899.html> (Letöltés dátuma: 2019-03-05)
5. Import térkép: <https://www.vouchercloud.com/resources/imports-and-exports> (Letöltés dátuma: 2019-01-13)
6. Káposzta J.: Regionális gazdaságtan Szaktudás Kiadó Ház, Budapest 2011 36 p.
7. Koroknai, P.: Magyarország külföldi tartozása nemzetközi összehasonlításban. MNB Szemle, 2008. december, 13–18 p.
8. KSH: A külkereskedelem alakulása ország csoportok szerint, 2017- táblázatos adatok
9. KSH: Külkereskedelmi termékforgalom ágazatok és vállalati méret szerint, 2018- táblázatos adatok
10. KSH Helyzetkép a külkereskedelemeről 2017:
11. <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/kulker/kulker17.pdf>
12. Neszmélyi Gy. I.- Pócsik, O.(2018): A magyar külkereskedelem sajátos vonásai és tendenciái az utóbbi évtized során In: Magasabb (helyi) hozzáadott érték, mint a vidéki kitorési lehetőség- II. Nemzetközi Vidékfejlesztési Tudományos Konferencia, SZIE-AGK, Szarvas.
13. Neszmélyi, Gy. (1996): A magyar külkereskedelem Délkelet-Ázsiában
14. Gazdálkodás 40. évf: 6. sz. 55-60. p.
15. Neszmélyi, Gy. (2017): The Challenges of Economic and Agricultural Developments of Taiwan: Comparison with South Korea Tribun EU s.r.o. Brno, ISBN: 9788026313311; 151 p.
16. Palánkai T.–Kengyel Á.–Kutasi G.–Benczes I.–Nagy S. Gy. (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest In.: Palánkai Tibor (2012): Magyarország integrációs profilja; előadásjegyzet – Gazdaság és Jólét Közép-Európában nemzetközi konferencia
17. Tóth T. szerk.: Területi tervezés és programozás, Szent István Egyetem, Gazdaság és Társadalomtudományi Kar, Gödöllő, 2008, 49 p.